

Detaljplan för
Förskola på Stigberget
(del av Södermalm 10:35)
i stadsdelen Södermalm
i Stockholm
Dp 2006-20231-54

UTSTÄLLNING

Detaljplaneförslaget har under tiden 2009-02-25 – 2009-03-25 varit utställt i Tekniska Nämndhuset. Planförslaget har även visats på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/sbk. Förutom kända sakägare har berörda boende och andra intressenter, som under samrådet skriftligen framfört synpunkter, fått underrättelse om utställningen i brev. Övriga har informerats genom annons i dagspressen.

Synpunkter inkomna under utställningen

Remissinstanser

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens tjänstemän har besökt platsen. Från kulturmiljösynpunkt bedöms att riksintresset kommer att skadas av exploateringen men inte att det är fråga om *påtaglig* skada. Muren utmed gatan och de trädkronor som sticker upp bakom muren kommer delvis att försvinna. Eftersom tomten idag inte är tillgänglig för någon, är dess värden svåra att hävda.

Länsstyrelsen förutsätter att stor omsorg läggs på detaljutformningen av förskolan och dess lekgård. En skötselplan bör upprättas som styr vården av kvarvarande grönska på tomten. Tomten är att betrakta som fornlämning, vilket gör att arbeten skall föregås av tillstånd från Länsstyrelsens kulturmiljöenhet. En arkeologisk förundersökning kommer initialt att behöva göras.

Länsstyrelsen instämmer i den bedömningen som staden gjort att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra en sådan betydande miljöpåverkan att en miljöbedömning behöver göras.

Fortum Värme

Ingen erinran vad det gäller produktions- och distributionsanläggningar för fjärrvärme, fjärrkyla och stadsgas.

Hyresgästföreningen Södermalm, gm Anders Loosme

Avstyrker detaljplanen för att ingreppet är för stort i en kulturhistoriskt viktig miljö och den ökade biltrafiken skulle försämra miljön.

Stadsholmen AB

Ingen erinran.

Stadsmuseet

Stadsmuseet vill åter framföra att om tomten bebyggs enligt planförslaget kommer stora kulturhistoriska värden att spolieras. Det finns därutöver en risk att stadsbilden från både Strömmen, Fjällgatan och Stigbergsgatan påverkas negativt. Möjligen skulle en byggnad med mindre volym, placerad inne på tomten bakom muren, kunna accepteras.

Sakägare och boende***Andelsföreningen Stammen 1, Bonnie Bernström och Birgit Halén i tre likalydande skrivningar, Fjällgatan 20***

Föreningen säger nej till att parkmark överförs till kvartersmark. Parkmark har successivt minskat på Södermalm. Den aktuella parken är vildvuxen och har haft flera stora träd som bidragit till rening av stockholmsluften och luftföreningarna från den omfattande busstrafiken i området. Flera träd har huggits ner men bör återplanteras. Viljan att ta kulturhistoriska hänsyn saknas. Området bör förbli park och fornlämning men med nyplantering av de nedhuggna träden.

Om området bebyggs så bör bygg rätten minskas väsentligt och både gård och byggnad ska anpassas till den kulturhistoriska miljön. En miljökonsekvensutredning enligt PBL och Miljöbalken bör genomföras. Området är klassificerat som en värdekärna för kulturminnesvärden i riksintresset Stockholms innerstad. Muren måste bevaras och renoveras. Byggnaden är för stor och för hög. Förslaget till gårdens utförande med strid sand och konstgräs kommer att medföra påtaglig skada. Ljudnivån av lekande barn på gården måste utredas. En utvidgad trafikutredning behövs, med en konsekvensutredning av den ökade trafiken och hur problemet med den underdimensionerade vändplanen ska lösas.

I samband med att staden lät göra en markundersökning av området, skadades muren mot Stammen 1. Denna måste renoveras annars kan både barn och boende komma till allvarlig skada. Muren har samma utförande som muren mot Stigbergsgatan.

Den dåliga tillgängligheten till förskolan är underskattad. Höjdskillnaden via Erstagatan är 15 - 18 meter. Det finns ingen kollektivtrafik närmre än 70 trappsteg. Själva parken har en höjdskillnad på 6 - 7 meter. Sannolikt kommer det inom en snar framtid att finnas många tomma lokaler att inrätta förskolor i, vilket måste vara bättre än att riskera ett av Stockholms mest kulturhistoriskt värdefulla områden. Alternativa lokaler blir både billigare för skattebetalarna och mer tillgängliga för användarna. Kostnaden för förskolan bör utredas och presenteras.

Arosenius, Anne-Marie och Lars, ägare och förvaltare för Stammen 13

Förslaget har förbättrats men materialet ger bara en skissartad bild av hur byggnaden kommer att se ut. En noggrann beskrivning av utseendet är nödvändig för att ställning till projektet ska kunna tas. En tre avdelningars förskola inne-

bär att 50-60 barn dagligen ska avlämnas och hämtas upp vilket ökar trafiken på Stigbergsgatan, som redan nu är hårt belastad med parkerade bilar. Siffrorna för de av förskolan genererade trafikvolymerna är grovt underskattade. Det saknas en plan för var personal och föräldrar skall parkera sina fordon och cyklar. För att förhindra att parken blir ett tillhåll för mindre önskvärda element måste det i handlingarna framgå att lekytorna blir förskolans privata mark till vilken endast förskolan kan bevilja tillträde.

Blanche Settergren, Mia + 7 namn, Stigbergsgatan 27, boende

De boende avstyrker planförslaget. En miljöprövning enligt Miljöbalken behöver göras. Den nya byggnaden kommer att innebära en stor miljöpåverkan i ett känsligt kulturhistoriskt område där muren utgör ett viktigt inslag. Den beskrivna byggnaden är ful, för hög och med illa utformade fönster och bidrar inte till områdets kvalitéer. Stenmuren måste bevaras och det är möjligt genom att placera en byggnad innanför muren. Parkmarken är vacker med ett rikt insekts- och fågelliv och ska inte vara täckt med konstmaterial som strid sand och konstgräs. Parker och grönområden naggas ständigt i kanten och hotas av byggintressen när det samtidigt står lokaler outhyrda. Parken ligger uppe på ett berg och är otillgänglig för funktionshindrade och alla med barnvagn. Förutom Lilla Erstagatan, leder fyra olika trappor upp till Stigbergsgatan. En lång och brant trappa längst bort ifrån den planerade byggnaden har barnvagnsramp. Stigbergsgatan är trots parkeringsförbud på ena sidan, ofta full av parkerade bilar på båda sidorna. Detta eftersom det ligger två stora skolor här med vuxna elever. Det är då omöjligt att mötas och den ena bilen måste backa.

Dahlström, Magnus, Fjällgatan 22

Yrkar på nedläggning av planerna. Byggnaden förfular området, upptar kulturskyddad mark, ökar trafiken, och är för stor proportionerligt mot omgivningen, även i den senaste versionen.

Löhr, Karl-Gustaf, Fjällgatan 22, ägare och boende

Planen bör inte genomföras. Att parkmark anslås för bebyggelse är olämpligt. Tillgängliga tomma lokaler på Södermalm erbjuder en alternativ lösning. Ska planförslaget genomföres bör byggrätten minskas. Miljöpåverkan av planförslaget har underskattats av staden. En miljökonsekvensbeskrivning erfordras som tar upp den negativa miljöpåverkan på Stammen 21 avseende kulturmiljön, den ökade trafiken och ljud från lekplatsen. Gårdsytan för fastigheten Stammen 21 är belägen 6 - 7 meter lägre än parkmarken. Stigbergets undergrund av löst berg och marklutningen gör parkmarken olämplig för aktuell bebyggelse av byggtekniska och ekonomiska skäl. Risken för byggtekniska skador på Stammen 21 är betydande. Stadsbyggnadskontoret har underskattat att förskolan försämrar ljusförhållandena inom fastigheten.

Norrby, Samuel, Lilla Erstagatan 4

Planförslaget har en potentiellt förödande inverkan på områdets kulturhistoriska miljö och bebyggelsekaraktär. Tomten har i många sekler varit obebyggd, och är av den anledningen mycket ovanlig och intressant. Den ålderdomliga muren mot Stigbergsgatan förutsätts delvis rivas samtidigt som den kvarvarande muren beläggs med rivningsförbud. Nybyggnad på tomten borde uppföras bakom muren och vara så låg som möjligt. Stigbergsgatan kan inte anses vara dimensionerad för fler bilar än i dagsläget. Lilla Erstagatan - som för mot Stigbergsgatan - är ytterst svårframkomlig vintertid vid riklig nysnö.

Stammen 13, boende 8 namn, gm Olle Stahle

Planförslaget har i huvudsak utvecklats i den riktning som krävdes i samrådsyttrandet. På två punkter finns dock stora brister. Den skisserade utemiljöns disposition och utformning verkar mycket komplicerad och perspektivskissen visar en byggnad vars yttre kvaliteter inte står i paritet med den arkitektoniska nivån på Stigbergsgatans bebyggelse. Staden måste ställa krav på hög arkitektonisk nivå vid utformning av den blivande förskolebyggnaden och dess utemiljö och inte acceptera den låga nivå som illustreras i planförslaget. Utformningsfrågorna kommer att bevakas i samband med kommande bygglovsärende.

Torné, Anne-Marie, Fjällgatan 22

Lägg ner det förslag till förskola i den omfattning och utformning som nu presenteras. Alla synpunkter på det första förslaget kvarstår mot det nya, lätt reviderade. Den starkaste invändningen är okänsligheten i förhållande till den omgivande miljön. Turister förundras över Stockholms skönhet och kulturbyggelsen i området. Förslaget till förskola tar inte hänsyn till detta.

Upprop, 139 namnunderskrifter

”Vi säger nej till stadsbyggnadskontorets nya förslag till förskola och förskoleområde på Stigberget. Den blåmärkta zonen på Stigberget/Fjällgatan måste respekteras. Vi kräver en miljöprovning av det nya förslaget!”

Övriga

Södermalmsparkernas Vänner

Invändningarna under samrådet kvarstår. Trots en viss anpassning av förskolan bryter förslaget mot den kulturhistoriska omgivningen. En byggnad av föreslagna volym innebär "påtaglig skada" på den småskaliga känsliga kulturmiljön. Det är bättre att tillsvidare lösa behovet av förskolor med flyttbara paviljonger och se till att förskolor planeras in från början i ny bebyggelse. En restaurering av trädgården skulle passa väl till området i övrigt.

Hjerpe, Nina, boende i Järfälla, 12 namnunderskrifter

Låt det vackra Stigberget vara med sin natursköna charm.

Synpunkter inkomna under samrådet eller utställningen som ej tillgodosetts

Avstyrker förslaget helt gör Kulturnämnden, Hyresgästföreningen Södermalm, Södermalmsparkernas Vänner och boende och menar att det finns en risk att kulturhistoriska värden spolieras. Miljöpåverkan av planförslaget har underskattats. Boende kräver att en miljökonsekvensutredning och en trafikutredning genomförs. Skönhetsrådet, stads museet och boende accepterar inte att muren i dess nuvarande skick försvinner. En mindre förskola inne på tomten bakom muren kan accepteras. Stadsbyggnadsnämndens handikappråd och boende i området anser att förskolan bör minskas. Yimby i Stockholm förespråkar en högre exploatering med nya bostäder. Andra verksamheter som föreslås av boende i stället för förskola är koloniträdgårdsområde, gammaldags trädgårds-servering, restaurang eller ett s.k. mellanboende för äldre.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret anser att Stigbergsgatan, med sin lugna och småskaliga miljö, lämpar sig väl för en förskola. I samråd med stadsdelsförvaltningen har förskolan efter samrådet minskats från fyra till tre avdelningar.

Kontoret bedömer nu att detaljplanen med den minskade förskolebyggnaden har bredare acceptans bland de boende även om flera boende önskar en ytterligare minskning till två avdelningar. Stadsmuseet och skönhetsrådet ser inte den minskade exploateringen och att del av muren har kulturskyddats som tillräckligt för att inte kulturhistoriska värden ska gå till spillo. Kontoret anser dock att genom att fortsatt hålla gaturummet slutet och att behålla delar av muren så är den i dag slutna norra sidan av Stigbergsgatan kvar med sin småskaliga bebyggelse. Förskolan och dess lekpark kommer att utvecklas ytterligare inför bygglovgivning.

Länsstyrelsen är ense med kontoret att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra en sådan betydande miljöpåverkan att en miljöbedömning behöver göras. Däremot bör en skötselplan upprättas som styr vården av kvarvarande grönska och en arkeologisk förundersökning kommer att behöva göras innan arbeten påbörjas då tomten är att betrakta som fornlämning. Länsstyrelsens önskemål kommer att framföras till stadsdelsförvaltningen.

Synpunkterna under utställningsskedet föranleder inte några ändringar i detaljplanen som nu förs vidare för godkännande i stadsbyggnadsnämnden och för antagande i KF.

Jonas Claeson